

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

Сергей Станишев

Член на Европейския парламент

ДО:

г-н Бойко Борисов

Министър-председател на Република България

КОПИЕ ДО:

г-жа Цецка Цачева

Министър на правосъдието на Република България

Уважаеми г-н министър-председател,

Полемиката в публичното пространство по Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба срещу насилието над жени и домашното насилие продължава вече повече от месец. Вместо демократичен дебат и цивилизован спор, в който да се открие истината, се проведе културна война. А първата жертва на всяка война е Истината. В случая, жертва стана истината за реалния проблем с насилието над жени и неговите мащаби у нас.

Всички политически партии се обявиха срещу насилието над жени, но това носи малка утеха за жертвите. Преобладава мнението, че съществуващата правна уредба е достатъчна като противодействие на проблема, но **шокиращата черна статистика говори друго – поне 5 убийства само от началото на тази година**. Вместо да хвърли светлина върху проблема и да мобилизира обществен ресурс за справянето с него, подмененият дебат у нас окуражава насилниците и усилва чувството им за безнаказаност. А от друга страна – обезкуражава жертвите и засилва чувство им за безпомощност, за липса на подкрепа както от страна на институциите, така и от обществото.

Насилието над жени е едно от най-широко разпространените в света нарушения на правата на човека, което засяга всички слоеве на обществото независимо от възраст, образование, доходи и социално положение. Само за последната година различни аспекти на проблема бяха предмет на четири резолюции¹²³⁴ на Европейския парламент.

---

¹Резолюция на Европейския парламент от 24 ноември 2016 г. относно присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жените (2016/2966(RSP))

²Резолюция на Европейския парламент от 14 март 2017 г. относно прилагането на Директива 2004/113/ЕО на Съвета относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (2016/2012(INI))

³Резолюция на Европейския парламент от 14 март 2017 г. относно равенството между жените и мъжете в Европейския съюз (2016/2249(INI))

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

Сергей Станишев

Член на Европейския парламент

Убийствата на жени продължават да бъдат траен феномен⁵ във всички държави-членки на ЕС. Проучванията на населението относно отношението към насилието срещу жени показват тревожно разпространение на тенденцията да се обвинява жертвата. Липсва категорично осъждане на такова поведение от страна на държавните институции и обществото като цяло. Поради естеството на проблема, статистическите данни, необходими за изработването на адекватни публични политики, са оскъдни. Последното значимо проучване⁶ на проблема, направено от Европейската агенция за основните права (сред 42 000 души) обаче са достатъчно стряскащи:

- повече от половината жени – жертви на убийства в ЕС, са убити от интимен партньор, роднина или член на семейството;
- **33%** от жените в ЕС са били подложени на физическо и/или сексуално насилие;
- **55%** са били подложени на сексуален тормоз на работното място;
- жените са особено уязвими по отношение на сексуално, физическо и онлайн насилие, тормоз и преследване в кибернетичното пространство.

За **България** числата също са стряскащи:

- **23%:** жени, които са били подложени на физическо и/или сексуално насилие от страна на партньор
- **28%:** жени, които са били подложени на физическо и/или сексуално насилие от страна на партньор и/или лице, което не е партньор
- **29%:** преживяно физическо или сексуално насилие преди навършването на 15-годишна възраст от страна на извършители, които са на зряла възраст.

Смятам, че това се дължи на един порочен кръг на напълно отсъстваща обществена нетърпимост към насилието над жени и домашното насилие, от една страна, и negliжиране на проблема от страна на институциите – от друга. Всички хора, които са били жертва на насилие, посочват, че се сблъскват непрекъснато с **незаинтересованост и неангажираност от страна на отговорните институции**. Заради това **едва 14% от жертвите на насилие у нас подават сигнал** в полицията и не вярват, че биха могли да получат каквато и да е подкрепа.

---

⁴Резолюция на Европейския парламент от 7 февруари 2018 г. относно нулева толерантност към гениталното осакатяване на жени (2017/2936(RSP))

⁵Доклад на Европейската мрежа на националните органи по въпросите на равенството (EQUINET), озаглавен „Устойчивото присъствие на дискриминацията, тормоза и неравенството на жените. Работата на националните органи по въпросите на равенството, даваща информация за нова стратегия на Европейската комисия за равенството между половете“, публикуван през 2015 г.

⁶Доклад на Агенцията на Европейския съюз за основните права, озаглавен „Насилието над жени – проучване в рамките на ЕС. Основни резултати“, публикуван през март 2014 г.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europoski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

Сергей Станишев

Член на Европейския парламент

Общото впечатление е, че държавата е абдикирала и не води борба с насилието над жени и деца и домашното насилие. В момента неправителствените организации са единствените, които поддържат консултативните центрове за подкрепа на преживели насилие, денонощна гореща телефонна линия, осигуряват психологическа и правна помощ. Самите те обаче, особено в контекста на изкривения публичен дебат, са изправени пред огромни предизвикателства – от липсата на финансиране до враждебната публична среда, в която са принудени да вършат работата си. Четирима души са напуснали една от организациите, с която разговарях, само за последния месец, именно по тази причина.

Истината е, че **институциите не вършат дори задълженията, вменени им по закон.** Блокират се дори работещи решения, а проблемът се задълбочава. Само два примера илюстрират ситуацията повече от красноречиво:

Заради забавени процедури в Министерството на правосъдието, днес, **на 14 февруари, денонощната национална гореща телефонна линия ще спре да работи през нощта,** тъй като изтича обществената поръчка и няма обявена следваща. В момента тя се поддържа от доброволци чрез неправителствените организации през деня, но съгласно Кодекса на труда нощният труд не може да е доброволен и затова са необходими средства.

Националната програма за превенция и защита от домашно насилие за 2017 г. е била предложена за обществено обсъждане едва през ноември (2017 г.), а би трябвало да предвижда мерки за цялата (2017) година. Програмата е удължена за 2018 г., но процедурите още не са проведени. По тази програма Министерският съвет отпуска на Министерството на правосъдието по 500 000 лв. годишно, с които се финансират на проектен принцип консултативните центрове за жертви на насилие в страната, националната гореща телефонна линия за подкрепа и насочване на хора, пострадали от насилие, програмите за работа с извършителите, както и с жертвите, програми за обучение на полицаи и др. Представители на неправителствения сектор в България обаче алармират, че **само 200 000 от тези 500 000 лв. стигат по предназначение,** а процедури за миналата година въобще не са били провеждани – дори и за тези крайно недостатъчни 200 000 лв. Психолозите и специалистите в централите работят на доброволен принцип, а адвокатите, защитници на жертвите, са застрашени от глоби, защото превишават тавана за случаи, в които предоставят защита *pro bono*.

Уважаеми г-н министър-председател,

абсурдно е държавата да абдикира от задълженията си, а грижата за борбата с насилието да се свежда до тези 200 000 лв. Това не е европейски подход и не отговаря на европейските стандарти, към които България се стреми.

www.stanishev.eu

Офис София | ул. "11 август" №1, ет.1, София 1000 | +359 2 470 72 82 | office@stanishev.eu

Офис Брюксел | office ASP 11G154, 60 rue Wiertz, B-1047 Brussels | +32 2 28 45 654 | sergei.stanishev@ep.europa.eu

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlement Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

Сергей Станишев

Член на Европейския парламент

Необходима е не само мобилизация и ангажираност на институциите за разрешаване на съществуващите проблеми (обявяване на конкурси за проектни предложения, за да продължат да функционират консултативните центрове, за програми за работа с извършителите и с жертвите, както и обучения на полицаи), **но и цялостна обществена кампания срещу насилието над жени и домашното насилие**, която да покаже ясно, че **насилието няма място в българското семейство, в българското общество**. Кампания, категорично показваща на жертвите, че не са сами и могат да разчитат на съпричастност и подкрепа от страна на институциите.

Законовите мерки за преследване на извършителите не постигат най-важната цел – превенция и изкореняване на проблема. Това се постига само чрез промяна на обществената нагласа към категорично осъждане на подобни прояви. **За това са необходими обединените усилия на всички институции и политически партии и лидери – това изисква едно отговорно държавническо поведение. Отговорност на държавата, партиите и институциите е да дадат началото на такова усилие. Иначе бездействието ще ги превърне в съучастници.**

Ако **продължим да си затваряме очите за истинските мащаби на проблема, ще затънем още повече в порочния кръг на насилието**, което ражда повече насилие. Насилие в семейството. Насилие в детските градини. Насилие в училище. Насилие над лекари. Насилие по улиците. **Насилие заради самото насилие, насилие за удоволствие.**

Недопустимо е в XXI век, в европейска България да се води дебат „за“ и „против“ основни човешки права. Това не е правилният дебат. Едва ли такова общество се стремим да завещаем на децата си и образа, който искаме да имаме пред света. Смятам, че именно по време на българското Председателство на Съвета на ЕС трябва да демонстрираме воля за отстояването на общочовешките ценности.

Считам, че бездействието на държавата не може да продължава и са необходими спешни мерки за осигуряване на предвиденото финансиране по Националната програма за превенция и защита от домашно насилие и незабавното стартиране на конкурсните процедури от Министерството на правосъдието.

С уважение,

Сергей Станишев

Ръководител на Делегацията на българските социалисти в Европейския парламент
Председател на Партията на европейските социалисти

www.stanishev.eu

Офис София | ул. "11 август" №1, ет.1, София 1000 | +359 2 470 72 82 | office@stanishev.eu

Офис Брюксел | office ASP 11G154, 60 rue Wiertz, B-1047 Brussels | +32 2 28 45 654 | sergei.stanishev@ep.europa.eu